

Sygn. akt IV CSK 37/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Tadeusz Ereciński

w sprawie z powództwa Z. L.
przeciwko Z. K. i A. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt I ACa 820/13,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
oraz nie obciąża pozwanych kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego też nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), która miała polegać na orzeczeniu „o roszczeniu opartym na art. 41 § 1 k.r.o., mimo iż nie było ono przedmiotem ani powództwa, ani rozprawy, ani apelacji żadnej ze stron, w wyniku czego pozwani nie mieli możliwości podjęcia obrony przed takim roszczeniem”. Należy jednak zwrócić uwagę, że w kodeksie postępowania cywilnego nie ma odpowiednika art. 399 k.p.k., nakładającego na sąd obowiązek informowania stron o możliwej podstawie prawnej rozstrzygnięcia. W wyroku z dnia 12 maja 2011 r., II PK 277/10 (OSNP 2012, nr 13-14, poz. 162) Sąd Najwyższy przyjął, że skarżący błędnie zakłada, że nieważność postępowania polegająca na pozbawieniu stron możliwości obrony swych praw wynika z rozstrzygnięcia sporu

przez sąd na innej podstawie prawnej niż wskazywana przez powoda. Podstawa prawna wskazywana nawet przez profesjonalnego pełnomocnika strony nie wiąże sądu. Powód ma jedynie określić żądanie i przytoczyć okoliczności faktyczne je uzasadniające (art. 187 § 1 k.p.c.). To sąd decyduje jakie prawo ma zastosowanie w sprawie (*iura novit curia*).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).